

Cròniques del món

Un grup de simpatitzants de Víktor Ianukòvitx, guarnits amb el color blau, celebren la victòria del nou president d'Ucraïna, a Kíev, el dia 10 de febrer.

El blau derrota el taronja

MOSCOU ■ Natàlia Boronat

El gran derrotat de l'anomenada Revolució Taronja, Víktor Ianukòvitx, s'ha convertit, cinc anys després, en el nou president d'Ucraïna. A final del 2004, les protestes populars i les acusacions de frau electoral van forçar a repetir uns comicis presidencials que va guanyar el pro-occidental Víktor Iúshenko. Durant els darrers cinc anys, el president Iúshenko s'ha dedicat sobretot a crear la identitat nacional, però les urnes el van castigar amb l'obtenció de només un 5% dels vots a la primera volta de les eleccions d'enguany. Ara, en un país on durant aquests anys s'han constatat avenços democràtics gràcies a aquella revolució, Ianukòvitx ha guanyat la segona volta amb un 3,48% de vots més que els de la seva rival, la primera ministra Iúlia Timoixenko, un dels líders d'aquell moviment taronja, barallada ara

amb Iúshenko. Tot i que aquesta vegada els comicis han estat molt ben puntuats per part de les missions d'observadors internacionals, Timoixenko no hi està d'acord i ha fet revisar els resultats de 700 col·legis electorals per sospites de frau. Els resultats tan ajustats no són garantia d'estabilitat a Ucraïna, enfonsada en una greu crisi política i econòmica. La setmana passada, en un intent de formar un equip de govern més afí als seus interessos, Ianukòvitx instava la primera ministra a dimitir i a passar a l'oposició per evitar una nova crisi política. A l'hora de tancar aquesta edició Timoixenko encara no havia reconegut la derrota. Per donar més legitimitat al president elegit amb tan poc marge de vots, molts experts consideren que seria més just que la parella de ball fos Ianukòvitx de president i Timoixenko de primera ministra. Ianukòvitx és titllat de pro-rus perquè

el 2004 era el candidat del Kremlin, té el suport de la població russòfila i la seva llengua materna és el rus, que voldria convertir en la segona llengua oficial. Després d'haver tocat fons amb la política antirussa de Iúshenko, les relacions entre Kíev i Moscou de segur que milloraran, però Timoixenko també hi tenia interès. De fet, el president sortint sosté que la combinació que li interessa més al Kremlin és el tàndem Ianukòvitx-Timoixenko i per això no ha donat suport obert a cap dels candidats. Ianukòvitx vol revisar els contractes del gas amb Moscou perquè considera que el preu tan car que paga Ucraïna pel gas és un càstig del Kremlin a la política antirussa de Iúshenko. A més, creu que Ucraïna ha de ser un estat neutral, vol continuar l'acostament a Europa i treballar per unir el país que, com han tornat a demostrar les eleccions, es manté migpartit.

BRUSSEL·LES ■ Raquel Correa

Barroso, el retorn. Sense haver-ne marxat mai, el president de la Comissió Europea, Jose Manuel Durão Barroso, torna al capdavant de l'executiu enmig d'una tensió fruit de l'expectativa i el desencís. 488 diputats dels 736 del Parlament Europeu van donar el vist-i-plau al nou equip del conservador portuguès, en una votació que posava fi a mesos d'entrebancs. Mesos en què, pendents de l'aplicació definitiva del tractat de Lisboa, la feina a Brussel·les avançava a foc lent, amb un executiu en funcions, sense iniciativa legislativa i centrat únicament en els afers quotidians. L'expectativa de poder començar a treballar, finalment, va enlluernar aquesta majoria d'europarlamentaris per donar el sí a un col·legi de comissaris que, en realitat, els entusiasma poc. El joc d'equilibris, sempre present a l'esfera europea, ha trobat un lloc també en l'estructura de la Comissió Barroso II, que pretenia que tothom estigués content. Si els conservadors diuen que estan satisfets de ser el grup amb més representació, els liberals presumeixen de tenir més comissaris que no els socialistes per primer cop a la història, i els socialistes es feliciten de tenir-ne pocs –només sis–, però importants. En efecte, el socialista espanyol Joaquín Almunia, que a la vella Comissió era el responsable d'Afers Econòmics, es convertirà ara en l'home fort de Barroso, al capdavant de la cartera de Competència, una de les que té més poder; i la laborista Catherine Ashton, la nova superministra d'Afers Estrangers, ja ocupa un dels càrrecs amb més poder. Així i tot, uns i altres critiquen l'equip de Barroso, no pas per les cares conegudes que repeteixen en la formació, sinó per les noves, a les quals hom retreu que tinguin un perfil baix. La més criticada és precisament *lady* Ashton, a qui la falta d'experiència i de visió li van comportar que, fins i tot des de les seves files, li recordessin que encara havia de guanyar-se la confiança de la cambra. D'equilibris entre estats, també n'ha haguts de fer Barroso, per tirar endavant aquest executiu. I per no tenir problemes amb ningú, ha triat el camí fàcil i ha

Barroso presideix una nova Comissió.

premiat els grans amb les carteres més importants. I els equilibris de gènere són els que l'han motivat a nomenar nou dones al flamant executiu europeu. Entre elles, la protagonista aquestes darreres setmanes ha estat la búlgara Kristalina Georgieva, no pas pel càrrec que ocuparà –serà la comissària de Cooperació–, sinó per haver substituït la seva compatriota Rumiana Jeleva, que va haver de dimidir per acusacions de corrupció. Un més dels entrebancs que va haver de superar aquesta Comissió abans d'arribar a la posició de sortida i poder començar a córrer.

BELGRAD ■ Pau Bori

Antimíssils romanesos. El govern de Barack Obama ha fet un nou pas endavant per desplegar un sistema defensiu antimíssils a l'Europa de l'est, ara a Romania. Els Estats Units asseguren que el projecte pretén protegir els aliats europeus d'un eventual atac de l'Iran o a Corea del Nord, però Rússia hi veu una voluntat intimidadora envers els seus interessos. Tot i que era sabuda l'estratègia del Pentàgon d'incloure Polònia i la República Txeca en aquest pla, l'anunci que Romania acollirà un escut antimíssils va agafar per sorpresa l'opinió pública internacional. El president romanès, Traian Basescu, va avançar que l'escut nord-americà entrarà en funcionament el 2015. La majoria de partits polítics romanesos van donar suport a la iniciativa del president, mentre que nombrosos mitjans de comunicació locals van criticar la rapidesa amb la qual s'havia pres la decisió. Diferents analistes romanesos assenyalen que s'hauria d'obrir

un debat sobre el projecte i valorar el risc de convertir Romania en objectiu prioritari de possibles atacs dels enemics dels EUA. A més, aquests analistes alerten sobre l'impacte negatiu que tindrà un escut antimíssils del Pentàgon en la relació a llarg termini amb Rússia. El president nord-americà, Barack Obama, va anunciar el setembre passat una modificació del sistema defensiu a l'Europa de l'est, dissenyat durant l'era Bush. L'antic projecte –un escut de deu míssils interceptors de llarg abast a Polònia i un radar a la República Txeca– havia motivat l'enuig de Rússia, que ho veia com una amenaça evident sobre el seu territori. El nou pla d'Obama preveu el desplegament només de coets interceptors de míssils de distància curta i mitjana, perquè Washington entén que l'Iran no compta amb

Els EUA volen protegir Europa dels míssils.

míssils de llarg abast. Polònia va ser la primera a afegir-se a la nova estratègia del Pentàgon a l'octubre i ara ho ha fet Romania. La reacció de Moscou no ha trigat a arribar. El cap de les forces armades russes, Nikolai Makarov, va afirmar que el nou escut antimíssils de Romania “va dirigit contra la Federació Russa”. Al mateix temps, el president rus Dmitri Medvedev presentava la nova doctrina militar russa, segons la qual les principals amenaces exteriors per al seu país són justament l'ampliació de l'OTAN i l'escut antimíssils dels EUA a prop de les seves fronteres. Tot plegat sembla apuntar que el principi d'acord entre Obama i Medvedev de fa mig any per a reiniciar les relacions entre totes dues potències i cercar la cooperació militar serà lletra morta.